

Dr. Cahit Talas'ın "Müessir bir iş teftişine doğru", Zahit İmre'nin "Kazanç vergileri", Vakur Versan'ın "Modern demokrasi mücahitlerinden Thomas Paine", Dr. Sabahattin Kerimoğlu'nun "Sosyal müdafaa ve ruh hekimliği" adlı makaleleriyle, Türkiye İktisat Kongresi, beş yıllık ziraat programı, İş Kanununda değiştirilecek maddeler hakkında, İngiltere'de hukukî istişare meclisleri kuruluyor, milletlerarası ceza ve tenkit komisyonunun Berne toplantısı mevzularında aktüel haberler ve hülâsalar bulunmaktadır.

İKTİSADİ YÜRÜYÜŞ

(Yıl 10 — Cilt 10 — Sayı 218 — 28 Ocak 1949)

On yıldanberi muntazaman Aslan Tufan Yazman ve Y. K. Yazman taraflarından idare ve neşredilmekte olan bu mecmua gündelik iktisat meselelerini takip etmekle beraber zaman zaman ilmî makaleler ve etüdleri ihtiva etmektedir. Mecmuanın hususiyetlerinden biri bazan birkaç nüshayı bir araya getirmek suretiyle çıkan fevkalâde nüshalardır. Bunlar ormanlarımız, dış ticaretimiz, iktisat kongresi, madencilik, ilâh.. gibi mühim iktisadî meselelerden birini ele alarak onun etrafında bir çok tetkik ve tenkitleri toplamaktadır. Ntekim bu son nüshadan bir evvelki nüsha 213, 214, 215, 216 sayılarını bir araya getirmek suretiyle Türkiye İktisat Kongresine tahsis edilmiş, ve kongre müzakereleri bütün teferruatıyla burada toplanmıştır.

Bu son sayıda ise Aslan Tufan'ın "Bir istihsal kongresine doğru", Halit Mirat'ın "Ziraî sigortalar hakkında", Nejdet Köktürk'ün "Milletlerarası haberleşmenin tanzimi", Faik Üstar'ın "İstihsal seferberliği zarurîdir" adlı makaleleriyle A. H. Şakar'ın İstanbul Tüccar Derneği etrafındaki haberleri bulunmaktadır.

KRİMİNOLOJİK İSTATİSTİK

(İstanbul Üniversitesi Türk Kriminoloji Enstitüsü yayımları, No. 1. 1948)

İstanbul Kriminoloji Enstitüsü Müdürü ve Ceza Hukuku Profesörü Tahir Taner'in Önsözü bu istatistiğin hangi esaslara dayanarak ve nasıl hazırlandığını açıklamaktadır. Burada 1944 - 45 yılları

arasında Türkçe cetvellerinde bulunan bütün adam öldürme cürmü mahkûmlarına ait anket neticelerinin tasnif edildiği görülüyor. Bu anket evvelâ bir anket fişini doldurmak suretiyle hazırlanmıştır. Önsöze göre anketle ilgili profesörler Ömer Celâl Sarç, Fahrettin K. Gökay, Sabri Esat Siyavuşgil, Z. F. Fındıkoğlu, Doçent Sulhi Dönmezer'dir. İmrâli cezaevinde bir deneme yapılmış, ayrıca anket Zonguldak, İsparta, Kayseri, Dalaman, İstanbul ve Üsküdar, Karabük, Sivas, Değirmisaz cezaevlerine gönderilmiştir. Tahir Taner'e göre "Bu istatistik memleketimizde mevcut ve adam öldürme cürmünden mahkûm olanların muhtelif bakımlardan sadece durumlarını tesbit etmektedir. Bu itibarla bu cürmü işleyenler sayısının seneden seneye artmakta veya eksiltmekte olduğunu göstermez. Başka memleketlerde olduğu gibi bu, Adalet Bakanlığınca, İstatistik Umum Müdürlüğünce yapılması iktiza eden ve cidden çok ehemmiyetli ve lüzumlu olan bir iştir." Bu mütalâalara göre kriminoloji sahasında sosyolojik hükümler verebilmek için memleketimizde bu tarzda daha yüzlerce istatistiğin intişarını beklemek lâzımdır.

CELÂLEDDİN İZMİRLİ: İHVAN - ES - SAFA FELSEFESİ VE İSLÂMDA TEKÂMÜL NAZARİYESİ 1949

Merhum İsmail Hakkı İzmirli'nin büyük oğlu ve Tabiiye Öğretmeni olan Celâleddin İzmirli babasının notlarından istifade ederek 28 sahifelik bu küçük risaleyi neşretmiştir. İhvan-ı Safa 10 ncu asırda İslâm âleminde vücade gelmiş çok ehemmiyetli bir ilim cemiyeti idi. O zamana kadar İslâm dünyasında yapılmış başlıca felsefi ve içtimaî fikirleri mezcederek ansiklopedik büyük bir eser vücade getirmişlerdi. Bu cemiyetin gayesi her şeyden evvel inkırâza başlamış olan Abbasî Devleti zamanında bir münevverler ahlâkı vücade getirmektir, fakat bu amelî yola ulaşabilmek için Sokrat, Eflâtun, Aristo, Phythagoras, Farabî gibi filozof ve matematikçilerin fikirleriyle batınlığın bazı kanaatlerini uzlaştırmaya çalıştıkları için İslâm felsefesinde bunların çıkırına eclectisme denmektedir.

Merhum İsmail Hakkı'dan mülhem olan Celâleddin İzmirli modern tekâmül nazariyesinin köklerinin *İhvan-ı Safa* risalelerinde bulunduğunu iddia etmektedir. Bu mesele mevzuumuzun dışında olduğu için burada münakaşasına geçemeyeceğiz.